

INTERVIEW Pedagoog Herpen over gebrek aan motivatie van leerlingen na coronapandemie

Hoe krijg je scholieren weer aan de gang?

Nog niet alle leerlingen en studenten hebben hun schoolcarrière na twee zware coronajaren weer op de rit, zo blijkt uit nieuw onderzoek. Veel leerlingen zitten 'nog niet in de leerstand', zeggen docenten, hoe krijg je ze weer aan de gang?

van iedereen het minst gemotiveerd is, dan is dat niet goed vind ik. Dat gaat in de koppies zitten van de leerlingen en van de leraren", zegt de pedagoog van het Centrum Pedagogisch Contact in Uitgeest. De pedagoog pleit ervoor om er niet zo de nadruk op te blijven leggen. „Dan krijg je het Pygmalion effect: leerlingen gaan zich gedragen naar wat er kenmerkend van ze wordt verwacht. Als je tegen een groep zegt: jullie zijn hoogbegaafde leerlingen dan scoren ze beter en als je tegen dezelfde groep leerlingen zegt dat het laagbegaafde leerlingen zijn, dan presenteren ze onder hun kunnen.”

Zorg

Toch ontkent Van Herpen niet dat een gebrek aan motivatie in het onderwijs door corona een zorg is. „Het is waar dat de motivatie door corona is verminderd. Scholen waren dicht en er was een hoop onrust door lesuitval op sommige scholen. Geen contacten, geen uitdagende lessen. De motivatie heeft een knak gekregen. Maar de mens is zo adaptief, past zich zo snel aan. Niemand is eeuwig ongemotiveerd.” Het blijven drukken op de blauwe plek van leerachterstanden helpt niet, vindt hij. Net als Van Gaal zijn prostaatanker niet aan de grote klok hing om de prestaties van zijn voetballers niet te beïnvloeden, zo zou het onder-

Pedagoog Marcel van Herpen.

ARCHIEFFOTO

wijs moeten omgaan met corona, vindt hij. „Je hoeft het er niet de hele tijd over te hebben. Dat betekent dus niet dat je de zorgen ontkent, maar de professional weet wat hij moet doen.”

Hoe krijg je leerlingen weer gemotiveerd? „Het belangrijkste is de sfeer en de onderlinge relaties op school. Als dat niet goed zit, is het heel lastig om in de leermodus te komen.” Hij geeft nog een advies: „Neem de leefwereld van de leerlingen mee de klas in. Het onderwijs is nog té klassiek vormgegeven. Leerlingen kennen oneindig veel raps uit hun hoofd. Doe daar iets mee.” Een nummer van een populaire rapper analyseren tijdens de les?

Nog steeds achterstand

Waren het eerst de leerlingen met laagopgeleide ouders die nog op achterstand stonden tijdens de coronapandemie, nu zijn het juist de kinderen met hoogopgeleide ouders, die nog niet op niveau zijn met rekenen en spelling.

Uit het laatste onderzoek van het Nationaal Cohortonderzoek Onderwijs (NCO) blijkt dat na 2,5 jaar er nog steeds een grote vertraging is ten opzichte van de jaren voor de coronacrisis. Wat opvalt is dat kwetsbare leerlingen waarover de grootste zorgen bestonden, hun achterstand hebben grotendeels hebben ingelopen. Maar dat de grootste 'leertraging' nu zit bij kinderen met hoogopgeleide ouders. Er werd een bedrag van 8,5 miljard euro uitgetrokken voor de komende jaren om leerlingen bij te spijkeren.

Minister Wiersma schrijft in een brief aan de Tweede Kamer dat de groep met laagopgeleide ouders dus heeft geprofiteerd van die inspanningen om hen extra te helpen. Toch lopen basisschoolleerlingen gemiddeld nog zo'n vijftien weken achter met rekenen en spelling. Dat betekent dat sommige kinderen dus een derde schooljaar achterlopen. „Het probleem wordt groter in plaats van kleiner”, zegt directeur Carla Haelermans van het NCO in NRC. Toch vreemd want het onderwijs heeft al een jaar geen algemene schoolsluiting meer gehad. Volgens Haelermans is de onrust op scholen het afgelopen jaar onderschat. Niet op alle vlakken zijn er zorgen. Zo scoren leerlingen beduidend beter met Engels dan hun klasgenoten voor corona.

„Ja, bijvoorbeeld.” Nog een tip: „Veel kinderen zijn te passief, dat ga je niet zo makkelijk veranderen. Maar als je ze het idee geeft dat ze zelf een keuze hebben, nemen ze heel vaak wél hun verantwoordelijkheid. In elke les kun je leerlingen

een keuze geven. Laat ze bepalen hoe ze een opdracht doen, met wie en waar. Binnen de randvoorwaarden natuurlijk want het moet wel goed gebeuren. Op die manier hebben ze niet meer het gevoel dat een les iets is dat ze overkomt.”

Ivo Laan
i.laan@mediahuis.nl

Uitgeest ■ Leerlingen hebben sinds de coronacrisis ook meer moeite met het plannen van hun schoolwerk, zeggen schoolleiders in gesprekken met minister Wiersma. Pedagoog Marcel van Herpen vindt dat niet zo vreemd. Twee jaar schoolsluitingen en afstandsonderwijs hebben effect gehad. Heel Nederland kampt in meer of mindere mate met algehele futloosheid na corona. „In ieder leven heb je momenten dat je even wat minder gemotiveerd bent. Nu hebben we dat collectief. De vraag is vervolgens hoe je daarmee omgaat. Als je dan steeds degene eruit pikt die

advertentie

Een grotere auto
voor de kleine.

Gezinsuitbreiding vraagt om een auto met meer ruimte. Maar de juiste auto vinden is vaak een hele bevalling. Dankzij de overzichtelijke informatie en slimme zoekfilters heb je die perfecte gezinsauto op AutoTrack snel gevonden.

Simpelweg AutoTrack